

25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
 ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
 ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
 ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

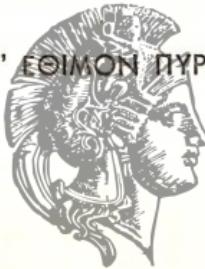
Άριθ. Έργοτ. Μουσ. VI 26/1970

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
 ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διη. 1969 / Φεβρουάριος 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... *B.E.P.g.1'.el.*
 (παλαιότερον ονομα: *Μονήσης-Μαρφεδος*) Επαρχίας *Εγκατάστασης*
 Νομού *Αθηνών* *Βαυαρίας*
2. Όνομαστεπώνυμον του έξετάσαντος και συμπληρώσαντος *βαυαρίας*
Δ.1.οχ.έ.τ.ι.η έπαγγελμα *εργος*
 Ταχυδρομική διεύθυνσις *β.εργ.χ.γ.λ.*
 Πόσα έτη διαμένει εις τὸν έξεταζόμενον τόπον. - *15*
3. Άπο τοια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ονομα καὶ ἐπώνυμον *Κ.α.Πειραιῆς. Κ.ινέζο?*
Κινετικούς... Αριστεράς. Σωματείου. Χριστόφορος
ήλικια. 60-60-7. Γραμματικοὶ γνώσεις 5.1. 5.1. Θεοφάνειος. Ειδόσεις
..... Κεργιλο. τόπος κατοικιῶν *β.εργ.χ.γ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΕΩΣ ΕΦΗΜΕΡΟΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσωρίζουτο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμίων; *βερ.ι.κανθι.θεν. - Γερ.χ.γ.* ..
βεσι.ρι.δ. - βερινο. - Η.βι.τωρ.γα. μαζι.μι.κα.μα.
Υπῆρχεν αὐται χωρισται ή ένηλλασσοντο κατα χρονικά διαστή-
ματα; θεντ.ρχ.γν. η.ρ.β.ι.δ.τ.χ.;
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ιδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ή ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονάς κλπ.
ει.γαιοκτημονα. φερ.γρα. Πειραιαρχητιν. μέγρι. 1924. έκτοτε
- 3) Ο πάτηρ διατήρει τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμούμενης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; *γωαραχωρεε. μερα. μοι. ει.γ.μοι..*
βεσι.ρι.δ.

β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

.....Εἰ.Γεωργ. Ιδε. ναι! ..μ.τ.η.ν.σ.τ.ε.σ.φ. Ι.Δ.ν

2) Οι τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ...Ν.Α!. Σ.Ι.ε.ι. ε.δ. γεωργ. Ιδε.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ..Εἰ. ρχαγ. Σ.ο.τ.ο
μερ. Φ.γ.α.γ.ί.ε.ο.ν.Π.τ.δ.λ.μ.ε.ρ.γ.ι.ν.τ.ι.δ.ο.ν
.....ε.ρ.γ.α.γ.θ.ρ.ο.ν.μ.έ.χ.ρ.ι.I.Γ.Ω.Η.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.). Μονήγ.ν! Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...
.....Σ.ν.ε.δ.Α.Μ.η.γ.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) .Ε.Ι.ο. ε.ε.δ.α.σ.

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται : ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ δερισματο-
τὸ ἀλώνισμα, τῶν τρυγητον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; 'Απὸ ποὺ
προήρχοντο οὗτοι ἡσαν δινδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν
ἀμοιβήν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

○ X /

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; 'Εὰν ναι,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

○ X /

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἔργασίας ;

.....Σ.δ.ε.ν.Γ.ε.ι.ν.γ.α.ν.ν.α.ν.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται ἢ ὡς τεχνίται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ. ;

○ X /

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρον
(βιῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μῖς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουργοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος;

.....
.....
.....
.....
.....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιγασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; X.ο.ο. 193.ο. παντελέοντες.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. αιων. C.ο. 192.ο
..... παντελέοντες.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμή-
θεῖα αὐτοῦ; .. πον.ο.γ.τερο (σαργ.ε.το.δ.παραγ.ο)
..... πον.ο.γ.τερο (σαργ.ε.το.δ.παραγ.ο)
..... πον.ο.γ.τερο (σαργ.ε.το.δ.παραγ.ο)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....
2..... 5..... 8.....
3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. 1.94.9

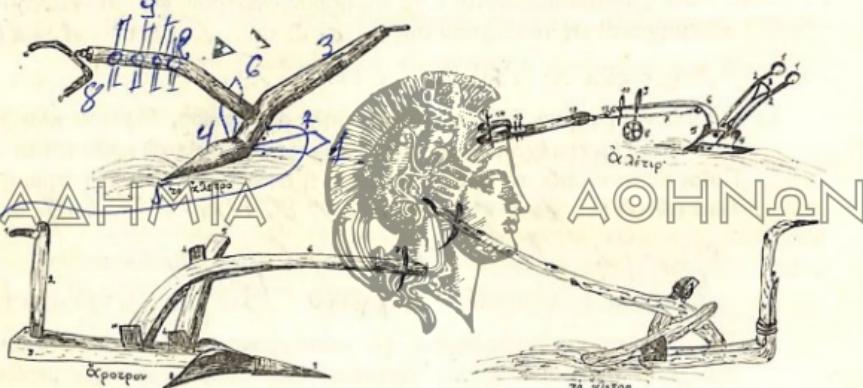
3) Μηχανὴ θερισμοῦ 1.93.7

4) Μηχανή δεσμίματος τῶν σταχύων (δεμοστιῶν)..... 1.9.5.F.

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ πλ. 1.9.3.3.

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον ... πλ. 1.9.3.3. T. εγκέφαλος.

2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;

3) Ιχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμούς ἐν χρήσει δύνοματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξερημάτων αὐτοῦ.

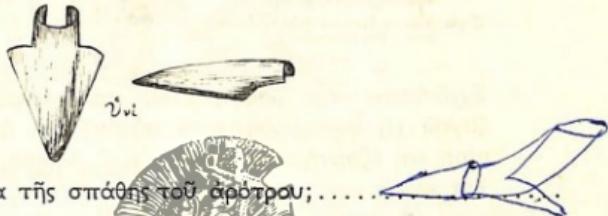
1. οὐρανότερον. 6. πεντάλοφος. 11.
2. αερίσεις. 7. πεντάλοφον. 12.
3. διερέσχυρον. 8. χιλιόβολος. 13.
4. γεν. δρόσος. 9. πονηρόδελ. 14.
5. φύτα. 10. πριν. 15.

(1) Εάν εἶναι δυνατόν ἀποστέλλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ύπάρχουν διαφορά, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (Λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔαν εἴναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

.....
.....
.....

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

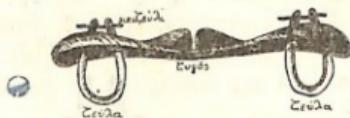
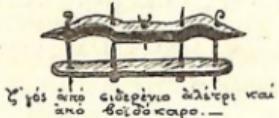

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάτι κλπ.)

.....
.....

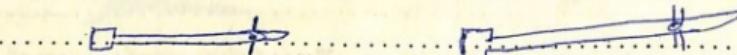
- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ἡμίονος, ὄνος..... *βόες, μινδιά, ογκός*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἕν; *βοῦς*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
..... *ΝΑ!*

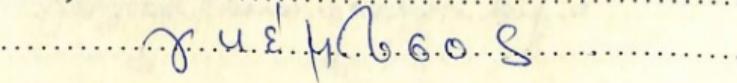
Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λούρα, λοῦρα, ζεῦλες, πτζεύ-
λια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

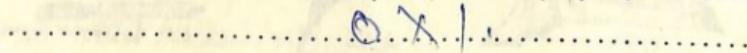

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάστε
αὐτόν).

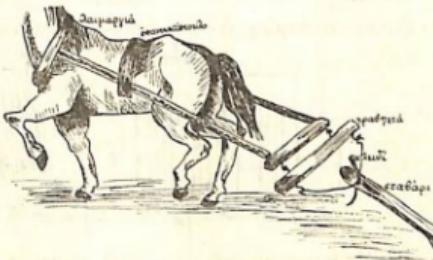

- 12) Άπο πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *εισερχόμενον*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάστε (ή φωτογραφήσατε) τὴν σκευὴν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἡ ἄλλο ζῷου διὰ νὰ προσδεθῆ^{ται} εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.

ζ. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποιος ώργωνε παλαιότερον (η σήμερον); 1) ανδρας (ό ίδιοκτήτης του όγρου ή άλλος); 2) γυναίκα 3) υπηρετης. Σημειώσατε ποιες ή συνέβησαν εις τον τοπον σας

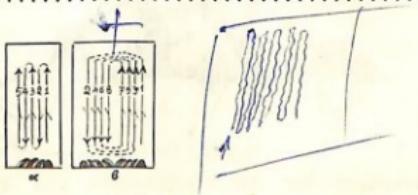
- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

- M.E.S.S.O. feif. ex. Diatopites. εβ. 20. ματωμάτων
λευκ. οινούριο. εργ. μεριδούριο. δεκατήνων. τείχ. χοιρίων.
τουρ. απορχότων πενταγώνων γεωγραφικών.
2) Ηπειρούσα τη Ευβοίας είς τό σιδηροδρόμον άσσοτον ...

- 2) Πώς γίνεται τα σεριζηρικά το στριμμένων αριθμών.....
...είτε τα! είτε δημόσια; πραγματικά λεγότα.

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργός τα ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

- 4) Σχεδιάσσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εύθειαν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
 Βια...Πιν...Συζήτω...Εργάτρων...Ιερ...Ιερό...
 Αυτοχθόν...Διαδ.Πιν.Φιλ.Αι...Μεριδ...Μισί...Αιφανε
 ή ὄργωνεται περιφεριακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποιον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) εἰναι; εἰν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Εάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργώματος σχεδιάσατε καὶ πειργάψατε αὐτόν.

- 5) Ή σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σφροῦ ἐγίνετο (πὶ γίνεται ὀκόμη) εἰς λαφύρες (δηλ. σπόρες τι σπορεῖς, ντάπεις, σιαστές, μεσθράδες κ.λ.π.) ;

Πάως ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μὲ αύλακιάν;

- 6) Ποῦ υπάρχει ή συνήθεια νά γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νά μή χρησιμοποιήται άροτρον;

..... Ted W. O'K.

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη δργώματος (άροτριάσεως) ήσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. . .

Mr. J. F. W. Newell, President

Εις ποια δργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

- γ) Ἀροτριάσεις (όργωματα) του ἄγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἔγινοντο .(ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὄνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπεύτικῶν. (Απαντήσατε οἱοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπιταρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγράνάπταισιν, διὰ νὰ σπιτθῇ κατόπιν σιτάρι ή ὄλλο δημητριακόν. . .

.....G. nif. Epw.mold for. wsgn'g trow

- 4) Πόσα όργωματα γίνονται διά κάθε είδος καλλιεργείας (σίτου, κρήθης, δραφοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν ειδῶν, κλπ.) και κατά τούς έτοις;

- 5) Ποια ἔργαλεια ή σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατά τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκινον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους;

8) Με τοια χωρονομικά έργα στην πόλη (π. τυχόν στάλας μέστο): 1) καθαρί-

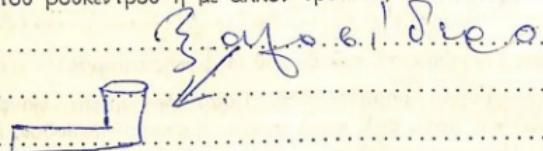
β) Μὲ ποιῶ γεωργικά ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζουνται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερὰ (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

6. Τὸ τίππανος γενιτός διαρρέει. εἰδυσσούν.

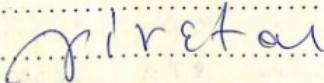
receptaculo de los órganos.

is educated.

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον:

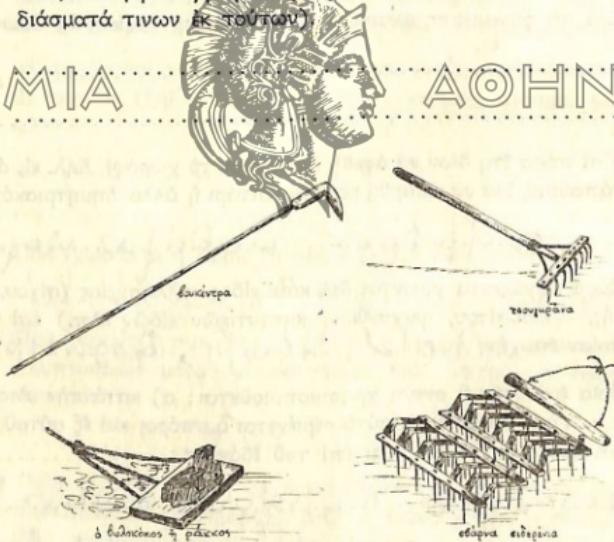
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὅργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα);

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δέν ἔχουν ὅργωμή (μὲ σκαλίδα,
τσαπὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἑρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἡ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κή-
που π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ δνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

μ.δ.ν.ο.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπόρα καὶ ἡ καλλιέργεια ἑκάστου

εἴδους.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

μ.δ.ν.ο. μ.δ.ν.ο. μ.δ.ν.ο. μ.δ.ν.ο. μ.δ.ν.ο.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμῆλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγγίες) καὶ ἄλλως.

μ.δ.ν.ο. μ.δ.ν.ο. μ.δ.ν.ο. μ.δ.ν.ο. μ.δ.ν.ο.

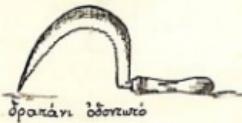
B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

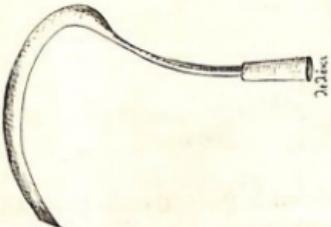
- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἔθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ σνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

... Specie... P. adorato... nov.
... A. f. m. d. o. i. sp. diff. e. l. e. l.
... 247 berdas... F. r. m. S. ... C. f. u. n. d. s.
... n. t. o. e. l. 2.

ଓৰামাণি ওদ্বোধনৱতৰ

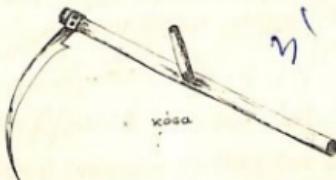
A small, hand-drawn illustration of a curved metal hook or tool, possibly a sickle or a hook-shaped plowshare, oriented vertically.

Ἐὰν ἡσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἔργα λεία ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

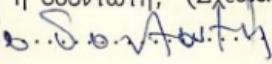
AΘΗΝΑΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποτα σλλα ἐργάζεια (π.χ. κόσσες) ἔθεριζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς την κατωτέρω εἰκόνα).

η' \approx nonisotropy

- 3) 'Η λεπτίς (δηλ. ή κόψη) του δρεπανιού ή άλλου θεριστικού έργα-
λείου ήτο δύμαλή ή δόδοντωτή; (Σχεδιάστε αύτήν).

- 4) Πῶς ήτο κατεσκευασμένη η χειρολαβή του' (σχεδιάσατε ή φωτογραφήσατε αύτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγετο;

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τά θεριστικά έργα αλείας (π.χ. τά δρεπάνια κ.ά.) *μαγισσούτιρων* Γ. Μαγισσότιρων
Διηγήτιρων Θ. Διηγήτιρων. *Καθηγητής*

- 6) Ήτο παλαιότερον (ή είναι άκομη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι' ἔκριζώσεως καὶ σχιδίας τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριών (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.)

Θ. Α. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ.

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ή θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. *Θ. Α. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ.* *Γ. 20. Ε. Μαγισσότιρων*

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ή μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πᾶς ἐλέγοντο (ἢ τὰς λέγονται).
ΑΚΑΔΗΜΙΑ *Θ. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ.*

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ὅλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ σύντονος τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

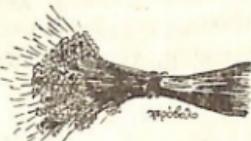
Θ. Α. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ.

- 4) Τοῦτο θεριστεῖται τὰ δράγματα (οἱ χειρίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἔκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Θ. Α. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ. *Γ. 20. Ε. Μαγισσότιρων*
Θ. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ. *Θ. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ.* *Θ. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ.*
Θ. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ. *Θ. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ.* *Θ. Δ. Δ. Ρ. Ι. Β. Λ. Σ.*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές. *δράγματα*

Spec. num. Inv. No. Sept. 11, 1910

γ.: Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναικες; 'Υπῆρχον (ἢ ύπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποιον;

Dr. S. ... Dr. K. S. ...
Dr. A. ... Dr. G. S. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τί αύτοις είναι οι πράγματα που σημαίνουν για την ΑΟΗΝΑΝ

- 2) Πώς ήμειβοντο ούτοις με τημερομίσθιον (μεροκάματο) ή κατ' αποφοίτην (ξεκοπῆς). Ποιά ήτο η άμωμοτή εἰς χρῆμα της εἰδος; Τὸ τημερομίσθιον ήτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ η ἄνευ φαγητοῦ; (Παραβεβαίωτε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

- 3) Οι ἄνδρες ἢ αἱ γυναικὲς ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση τῶν);

Х. В. С. И. ... превратил... магистраль
магистраль... в. б. ф. в. в. б. х. ,.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά .

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, πρωτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἴς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαι, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἔδιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

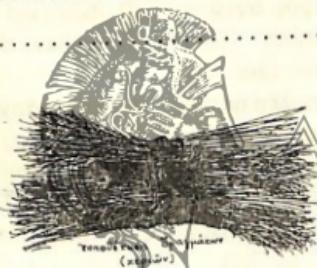
· A C H N U N

δ.' Τὸ δέσμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ώς χεριές , ἀγκαλιές ; Πῶς τοὺς ἔδενοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν

*Κατεσκευασμένα... δεμάτια... ανδο...
βριζα... (σιναρή)... μετέχοντα...
προστάτες... έντ. γραμματέαν... ενέγρων
τελετήτων... στοιβάδων*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

*μαρμόταν... ατέ... στοιβάδων...
εξ... δεμάτων... σταυρούδων... τεντ...
γραμματών... μετέχοντα... ενέγρων
στοιβασμένην... στοιβασμένην*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αύτῆς.....

.....1930 μει.....ευθεώς
αρχ. Εβρ. ρω. α. ε. 6

- 2) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον η μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν η φωτογραφίαν.

.....Μ. ε. Δρόσοι.....
.....Θ. μαντίν.....

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΛΑΟΝΗΣ
Εσυνηθίζετο παλαιότερον η διοτροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα με ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἐπειτα η κοπῆ, η ξηρανσις καὶ η φύλαξις αυτοῦ.

.....Δεξιά.....τε.....ειδ. ε. ε. ρω. μει.,
.....μαρτσιναρι.....Εγκατ. Εργ. 1. 2.
.....Α. Χ. Η. Υ. Υ. Α.

- 2) Πότε έθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). ..9. ω. ν. 1. ω. μιλ. μ. ο. 6. d

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποια ἐργαλεῖα ἔχρησιμο ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ι. Βιβλίο... γραμμικό
Λαζαρούλης με την αποθήκη Ι. Βιβλίο... παραδοσιακό
γραμμικό Γ. Λαζαρίδης Χ.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.' 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

..... Εντομοτεχνική Ε. Ε. Ανθρώπινη

Αλώνια Αλώνια Τ. Κ. Ε.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεματία. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γινεται ἡ τοποθετησις εἰς σωρόν ή Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

..... Δημητριανή Δ. Ι. Α. Ζ. Τ. Ο.
..... Αλώνια,

- 3) Ύπῆρχεν ῥάνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι;

..... Ο. Χ.)

.....

.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

..... ? Εκτιναρχούσιν πάντας αλώνια

.....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἔὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.....εἰς...μίαν...οἰκογένειαν.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἅρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

.....αὔγουστος 15. Φεβρ. περὶ 15. Αύγουστου

- 7) Εἰδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των) : π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἡ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

.....χωματάλωνο.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΩΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηγὴν ἐκ χώματος ἡ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶνη
καὶ ἀχύρων).....

.....χωματάλωνο.....

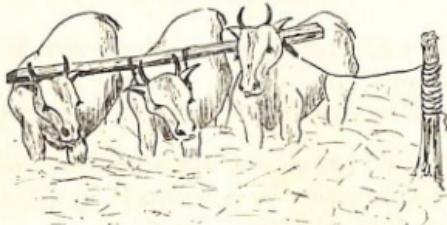
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

.....ΟΧΙ.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ὀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οίονδήποτε ἄλλον.

.....ε.το.χ.ν.α.ω.ε.ν.α.το.β.ε.δ.
δ.η.ν.ε.ρ.ω.δ.ο.ν.το.β.ε.γ.ν.
τ.ε.ν.α.τ.ι.ρ.ι.ν.α.τ.ε.ν.α.τ.ε.ν.α.ν.ε.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ζῷων (βιῶν, ἵππων, κλπ.).

a) Ἀλώνισμα πρὸς ὁχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένου ζῷων (βιῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ δύο οὐρανούμενος στῦλος, ὑφασμάτινοι μέτρων (καλούμενος στηγερφός, στρούλουμρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἔξαρτώνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ αὐτοτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ φύτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

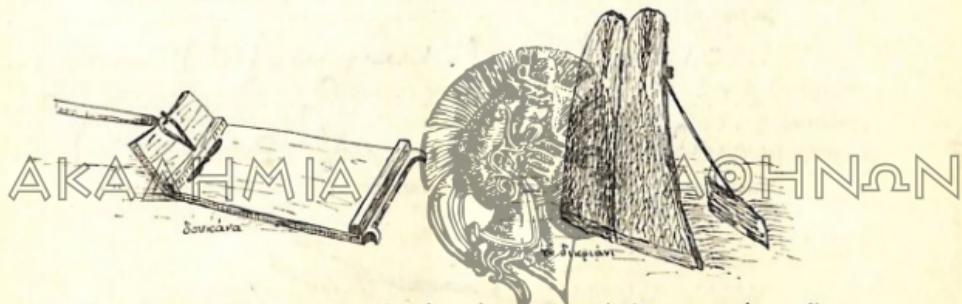
με... ἀ. π.ρ.τ.ε.ν.α.ρ.
 με! δουκά.

b) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἀλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἴς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικάς φωτογραφίας ή ίχνογραφήματα).....

Δοι μέρα με την απόντα.....
να δεις με την βρά.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανίς εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔχαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντῷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι- ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) δλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π. χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ծσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυούμενων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

μαζανότερον.....Ν.Α!.....λιν.....
!λ.....δουκάνη.....δικριάνη.....δχ!

- δ) Άπο ποίαν ώραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατά ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην;

..... πρώτη μέρα της ημέρας
..... πρώτη μέρα της ημέρας
..... πρώτη μέρα της ημέρας

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργα λείπουν εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

..... δικούλι (καλούμενον)

..... δικούλι (καλούμενον)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΗΣ

δουκράνι ἢ δικόλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρων εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς;

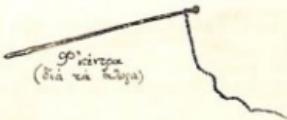
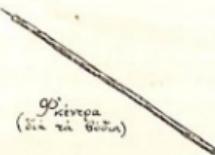
..... ΝΑΙ ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΝΟΤΑΡΙ

- 14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδηγήσιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῷων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὐτὴ βουκέντρι ἀλασχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἴχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της; (Σχεδιάστε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

..... ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΖΩΑ..... ΜΑΓΙΛΙΑ..... ΚΑΙ..... ΚΑΙ
..... ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΛΕΞΙΝΤΡΑ.....

- 15) Πώς λέγεται ή ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

.....
(A. αυτή νι....)

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπό ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

.....
(... μ. ρ.)

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργος μὲν ἴδια καὶ οἱ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἴτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνισταί καὶ ἀγωγατές), εἰ δὲ ὅποιοι εἰχον βόδια καὶ ἀλφαρ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

.....
(... ο. μ. ρ.)

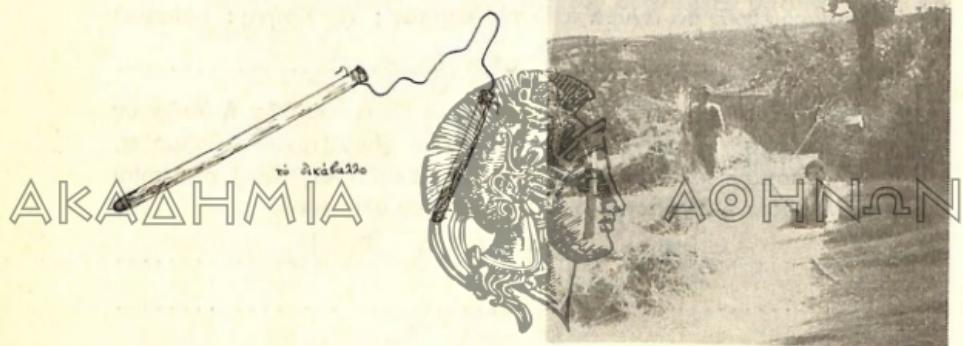
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῷα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυες π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

.....
(Ο X),

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

.....
(.....)

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....
-

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ’Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἀλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

.....

O X),

.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (έξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 ’Εγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθειας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ
-

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδίαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

OXI

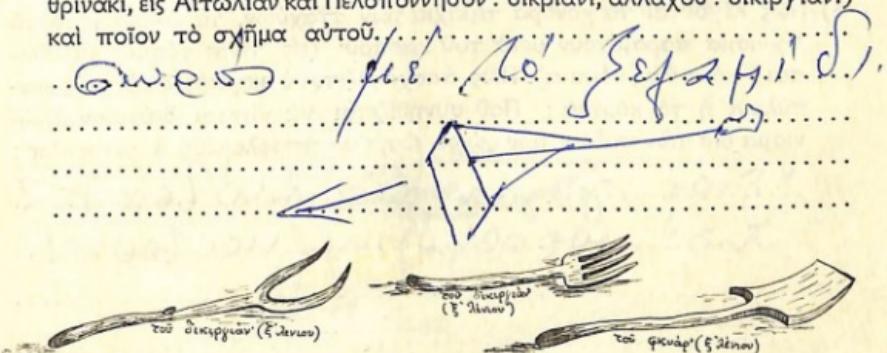
- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποια;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μῆπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας;

OXI

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΙΓΑΙΟΝ ΗΜΑΤΙΑ ΙΛΙΑΣ ΗΛΙΔΑ ΑΙΓΑΙΟΝ
β'. Δίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο

? εἰσι γραμμές δεινόν μαραχιώντες
Αλευτές

- 2) Μὲ ποῖον ἑργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο)

Θερμόν ποιεῖ μαραχιώντες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) μαδρας, γυναικα εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;

λιχνάς

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ ; (εἰς τίνας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὡστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

λιχνάς μαδρας μαραχιώντες
λιχνάς μαραχιώντες μαραχιώντες

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο πῶς λέγεται ; ('Εν

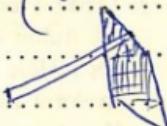
Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συνηθίζεται τοῦτο

..... Σιδ. Λα! .. . εγκινός .. .

..... με.ν.τ.ι.ν.ν.ι. βρά.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ὄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς καγτύλους, κόμπια κ.ἄ.) :

..... Σιδ. Λα! .. . εγκινός .. .
(με.ν.τ.ι.ν.ν.ι. βρά)

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνθέντων τῶν ξένων αὐτῶν ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι᾽ ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

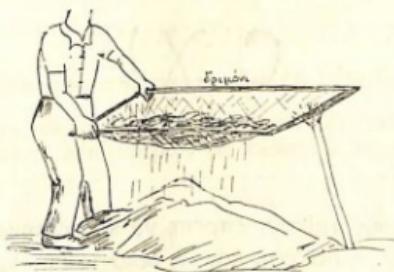
κόσκινο παύλο δερμάτινο

ΑΘΗΝΩΝ

καύρος ἢ ἀριστέρα

νων μὲ δόπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολιστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

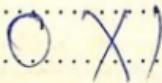
(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Зарядка...? в. ф. др. / м. с. в. с.
Атаки на.... т. е. т. о. с. с. б. п. п.
... атаки....

- 7) "Οταν έτοιμασθῇ, ώς ἀνωτέρω, δὲ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ,

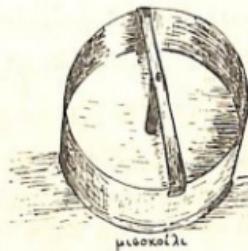
- 8) "Α λ α ἔ θι μ α προτοῦ νὰ μεταφερθῇ δ καρπός (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

- γ'.1) Ποιαί οφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλιτνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
 "Ηρχετο δεκατιστής εἰς τὸ ἄλιτνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνογράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

.....μενο... πλω... Σειστή... με'...
.....εργαζεῖν... ιων... Σειστή...
.....μενο.β.ζα... Ι.Η. Ζειστή...
.....

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς εἶδος είς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ὀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυντιάτικο,
δ) τὸ αλωγιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

.....ιωναδιάτικο... ηντ... λεπτεί(κωτζα)
.....τικονεύζημα.....?
.....τικονεύζημοι.....
.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (είς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ὀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

.....τεντούρι... ηντ... ηντ... εις...
.....μεν.β.Ι.η.ι.δ... τεντούρι... ηντ... μεν... μενεβιληί(εβευτά
.....οιμερία)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (άχυρων) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἄγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ;
.....εις... αιωνια... ζητησεν.

5) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή διαλογή του σπόρου. Κατά την διάρκειαν του θερισμού άπό τους καλυτέρους στάχυς ή μετά τό αλώνισμα ;

.....μετά... πειν... διανύει... από... πεινασμένη... χωρίς... αγρια... αιωνια...

6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου πρό τού θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τόν θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) έκ σταχύων, τό όποιον άναρτάται εις τό είκονοστάσιον ή δπισθεν τής θύρας κλπ ;

Πώς λέγεται ή πλεκτή σύτη ; Ποιον τό σχῆμα της πού φυλάσσεται. πρός ποιον σκοπόν και επί πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατά ποίας ήμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' έθιμον εις τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εις τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ιουνίου, (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ιούνδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγούστου κλπ.)

.....μετρο... πή. μετρεις.....

Εις ποίας ήμέρας, ποίαν ώραν και εις ποιον μέρος ;

.....εις... μετρεις... πή. μετρεις... πή. μετρεις.....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.....Μ.Ε.Δ.Θ.Φωτ.Ι.Δ.....

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποιος ἄλλος ;.....

.....Μ.Ο.Δ.Ι.Ω...οὐασέ...12-20' ετών.,

2) Ποιος ἢ ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποιον μέρος ;

Θα!..Μ.Ο.Δ.Ι.Ω!...Ζωές...πέ...μέρος
αὐτού...θα...ειπε...Γεν.Δε.Σ.)

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....Θα!....καθρηφαντ...παραγόντα,
.....Γ.Ι.Δ....λα...πειρατ.Ι.Δ.....

.....Επαρχ.Ι.γιατής...Π.Δ....εγ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ι.Γ.Δ. Σ.Ι.Δ. ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

.....Θα!...ποι...μεγ.Η.Δ.
.....Προσην.Σ.Ι.Δ...ποι...Σ.Ι.Ω...φ.ο.ρ.Δ
.....επαρχ.Ι.γιατής...πειρατ.Ι.Δ...παρ...
.....Μ.Ο.Δ.Σ.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....γ.Ι.ν.ο.ν.θ.οι...Μ.Ο.Δ.Ι.Δ...ποι...χ.ο.ρ.ο.ι.
.....ποι...επερφ.ων...οι...χ.ο.ε.π.ω.ν.θ.ε.ρ.γ.η/
.....θ.ε.ι...δ.ε.ρ.χ.η.γ.ρ...π.ω.ν...χ.ο.ε.ω.ν...
.....μ.έ.χ.ρ...ποι...θ.ε.ν.θ.ρ.γ.ρ.χ.ο.δ.α.ι.α.γ.ρ.ο.γ.ν.ί.δ.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουσιδῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.....
.....
.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὅμοιώματα· π.χ. κατά τὸ Πάσχα ὅμοιώματα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγράφην τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΟΧΙ, ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ